

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121206431
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7121206431.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. J., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom: Q.Č. X, A., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky T. J., J.. X., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. X, A., zast. opatrovníčkou T. X.Í., J.. A., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. X, A. a otca F. J., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom: U. XX, A. v konaní o návrhu Q. J., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. X, A., o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Maloletého: M. J., Z.. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti sestry maloletého dieťaťa Q. J., Z.. XX.XX.XXXX.

II. Sestra maloletého dieťaťa Q. J., Z.. XX.XX.XXXX. je oprávnená a povinná vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého: M. J., Z.. XX.XX.XXXX, v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok ma iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu.

III. Otec maloletého dieťaťa F. J., Z.. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého: M. J., Z.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 200 Eur mesačne, od právoplatnosti tohto rozsudku do budúca, výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

IV. Matka maloletého dieťaťa T. J., Z.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého: M. J., Z.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrené dieťa mesačne, od právoplatnosti tohto rozsudku do budúca, výživné je matka povinná uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/172/2016 zo dňa 21.06.2017, výrok č. II. - týkajúci sa úpravy zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky ako aj výrok č. III. - týkajúci sa úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka Q. J., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej len navrhovateľka alebo sestra), podala dňa 23.08.2021 na tunajší súd návrh na zverenie maloletého M. J., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej len maloletý) do náhradnej osobnej starostlivosti. Prílohou návrhu bol rodný list maloletého. Spolu s návrhom rozhodnutia vo veci samej bol súčasťou návrhu aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia.

2. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že dňa 01.02.2021 sa matke maloletého T. J., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) stal úraz následkom zrážky dvoch osobných áut na Festivalom námestí v Košiciach. Po zrážke týchto áut jedno auto odhodilo až na chodník, kde práve prechádzala matka. Následkom toho utrpela vážne poranenia, predovšetkým hlavy a mozgu, následne bola prevezená do Novej nemocnice L. Pasteura v Košiciach, kde dlhodobo ležala v kóme. Neskôr bola z Novej nemocnice prevezená do Vojenskej nemocnice na oddelenie dlhodobo chorých v nezmenenom stave. Odtiaľ ju bolo potrebné umiestniť do Vysokošpecializovaného odborného ústavu geriatrického sv. Lukáša v Košiciach, z dôvodu vyžadovania si každodennej starostlivosti vzhľadom na nezmenený stav. Ona býva v mestskom byte u matky spolu so svojou 8-mesačnou dcérou a bratom - maloletým. Maloletý momentálne nemá žiadneho zákonného zástupcu, ktorý by ho mohol zastupovať nielen v školských veciach, ale aj životu potrebných. Maloletý bol po rozvoze rodičov zverený do starostlivosti matky. Otec F. J., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) dlhodobo žije a pracuje v Rakúsku. S maloletým neudržiava osobný kontakt, iba telefonický. Otec nemá záujem zobrať si maloletého k sebe aj z toho dôvodu, že maloletý o to nemá záujem a tiež preto, že navštevuje školu v Košiciach.

3. Dňa 27.08.2021 bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.10.2021.

4. Súd sa pred samotným rozhodnutím oboznámil s návrhom ako aj so všetkými listinnými dôkazmi a aj s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Košice I vedených pod sp. zn. 41Ps/2/2021 a 11P/172/2016.

5. V správe Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, Odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len úrad) zo dňa 08.10.2021, doručenej súdu dňa 11.10.2021 je uvedené, že navrhovateľka býva v dvojizbovom byte v spoločnej domácnosti so svojou dcérou a s bratom (maloletým). Jedná sa o sociálny byt, ktorý bol rodine pridelený Magistrátom mesta Košice a nájomná zmluva je v súčasnosti uzavretá do roku 2023 a ktorá sa predlžuje na ďalšie obdobie. Mesačné výdavky rodiny tvoria náklady súvisiace s bývaním, čiže nájomné, inkaso v sume 270,- €, strava, hygienické potreby, drogéria, drogéria vo výške 300,- € až 400,- €, internet, televízia a poplatky za mobily spolu v sume 60,- €. Príjem rodiny tvorí rodičovský príspevok, ktorý poberá navrhovateľka na svoju maloletú dcéru, ako aj prídavok na dieťa a rovnako prídavok na maloletého. Okrem toho otec maloletého prispieva na jeho výživu podľa vyjadrenia navrhovateľky v sume od 150,- € do 300,- €. Finančne im vypomáha ich babka, hlavne, čo sa týka stravovania, varenia obedov. Trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu a žiada, aby súd zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Úrad vykonal sociálne zisťovanie bytových pomerov v rodine. Navrhovateľka spí a využíva spolu so svojou dcérou obývaciu izbu. Obývacia izba je spojená s kuchynskou časťou, kuchyňou. Maloletý má k dispozícii vlastnú izbu, ktorej zariadenie tvorili dve postele, písacie stoly so stoličkami, skriňa, skrinka s policami, kde sa nachádzalo oblečenie, počítače. Maloletý má vytvorené podmienky na spánok, na voľnočasové aktivity, ako aj na plnenie si školských povinností. Hygiena v domácnosti bola na dobrej úrovni. V čase vykonaného sociálneho zisťovania v domácnosti bola prítomná navrhovateľka, jej dcéra a maloletý. Maloletý navštevuje 1. ročník na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Košiciach, Komenského ulici, odbor programátor obrábacích a zvracích strojov. Na začiatku školského roka bolo potrebné zaplatiť poplatok za ZRPŠ v sume 30,- €, zakúpiť zámok na skrinku vo výške 5,- €, školské potreby a pomôcky v sume 30,- €, zaplatiť poistenie, hygienické potreby vo výške 5,- €, poplatok na zakúpenie pracovného zošita na anglický jazyk v sume 11,- €. Maloletý sa stravuje v doma, nenavštevuje školskú jedáleň. Náklady v súvislosti s oblečením, obuvou sú primerané veku maloletého a náklady predstavujú sumu od 100,- € do 150,- €. Vo voľnom čase sa maloletý venuje programovaniu. Nenavštevuje žiadne krúžky. Ďalšie náklady súvisia s návštevou zubára, dvakrát do roka, pričom poplatok za jednu návštevu predstavuje sumu 50,- €. Maloletý je zdravý. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa, s ustanovením § 43 ods.1 Zákona o rodine, na základe ktorých má maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor zisťoval vôľu maloletého. Rozhovor s maloletým sa realizoval v jeho prirodzenom prostredí. Maloletý súhlasil s rozhovorom. Uvedol, že súhlasí s návrhom. So sestrou vychádza lepšie než dobre, proste normálne. Snaží sa sestru počúvať. Na otázku, či ešte chce niečo povedať maloletý uvedol, že nie. Matka dňa 01.02.2021 utrpela úraz v dôsledku ktorého je dlhodobo v kóme a toho času je hospitalizovaná vo V. Š. H. Ú. U. Q. E. V. A.D.. Otec žije dlhodobo v J.. S maloletým je v kontakte, píše si prostredníctvom aplikácie Messenger. Úrad s ohľadom na zistené

skutočnosti odporúča súdu zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - jeho sestry. Výživné určiť s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na príjmové a zárobkové schopnosti, možnosti na strane otca, ktoré bude uhrádzané na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

6. Z vyjadrenia navrhovateľky prezentovanom na pojednávaní dňa 21.01.2022 vyplynulo, že zotrúva na tom, aby jej súd v tomto konaní zveril do náhradnej osobnej starostlivosti môjho brata. Vo vzťahu k matke navrhovala, aby súd zaviazal matku minimálnym výživným v sume 30% zo sumy životného minima. Matka je toho času v bdelej kóme, jej zdravotný stav je nemenný. Ďalší vývoj zdravotného stavu sa toho času nedá predpokladať. Vo vzťahu k otcovi navrhovala výživné v sume 200 €. Otec sa toho času zdržiava v J., má tam aj prácu, otec podľa nej pracuje v práci, ale podrobnejšie sa k jeho majetkovým pomerom vyjadriť nevedela. Náklady, ktoré uviedla v súvislosti so starostlivosťou o brata sú aktuálne aj toho času. Je poberateľom rodičovského príspevku vo výške 300 €, otec občasne platí výživné. V decembri neposlal nič a v januári poslal 50 €. S riešením finančnej situácie jej pomáha babka ako aj priateľ.

7. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka prezentovanom na pojednávaní dňa 21.01.2022 vyplynulo, že navrhuje návrhu vyhovieť v plnom rozsahu.

8. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého

dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa § 45 ods. 8 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

14. Podľa § 47 ods. 3 písm. e/ ZoR, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 47 ods. 2 ZoR, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. Súd má za to, že navrhovateľka spĺňa zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého. Z výsledkov lustrácií v registri obyvateľov má súd preukázané aj rodinné väzby medzi navrhovateľkou a maloletým. Zároveň súd má za to, že matka maloletého dieťaťa sa v súčasnosti nie je schopná samostatne o maloletého postarať, nakoľko sa nachádza v bdelej kóme o čom svedčia aj lekárske správy doložené navrhovateľkou. Matke bol súdom z tohto dôvodu aj ustanovený opatrovník (uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 41Ps/2/2021 zo dňa 11.03.2021). Súd je toho názoru, že o maloletého bolo doposiaľ adekvátne postarané zo strany navrhovateľky, čo potvrdzuje aj správa kolízneho opatrovníka. V najlepšom záujme maloletého je to, aby vyrastal vo vyhovujúcich podmienkach jednak materiálnych, ale aj sociálnych, čo starostlivosť zo strany navrhovateľky spĺňa. Otec maloletého neprejavil záujem zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, aj vzhľadom k tomu, že sa dlhodobo zdržiava a pracuje v J..

17. Keďže matka maloletého nemá žiaden príjem, súd ju preto zaviazal prispievať na výživu maloletého v minimálnom rozsahu, stanoveného zákonom - 30% zo sumy životného minima.

18. Otec maloletého žije a pracuje v J.. Vzhľadom k tomu, že súdu nepredložil potvrdenie o príjmoch súd nedisponuje jeho príjmami ani výdavkami. V Rakúsku platové minimum zákon na celonárodnej úrovni neuvádza. Z činnosti súdu je známe, že v týchto prípadoch zvyknú byť stanovené minimálne zárobky pre jednotlivé profesie v kolektívnych zmluvách. V J. je pre všetky sektory na úrovni 1.500 Eur mesačne, ale v praxi dostávajú zamestnanci 14 mesačných plátov, čiže je na úrovni až 1.750 Eur. (https://eures.sk/clanok_detail.php?id=779). Na Slovensku minimálna mzda pre rok 2022 predstavuje sumu vo výške 646 Eur mesačne (Oznámenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 352/2021 Z.z.). Súd nevykonal ďalšie dokazovanie za účelom presného zistenia skutočných príjmov otca, nakoľko potenciálny príjem má prednosť pred faktickým príjmom, čo vyplýva v konečnom dôsledku aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 165/2017 z 27.11.2018, ktorý vo svojom odôvodnení uvádza „Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V ďalšom je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Každý rodič si musí uvedomovať svoju rodičovskú zodpovednosť a primerane tomu prispôbiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na dosiahnutie primeraného príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb. Vzhľadom k týmto skutočnostiam súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 200 Eur mesačne, nakoľko takto stanovené výživné je adekvátne k predpokladanému

minimálnemu príjmu otca, ktorý dosahuje v J. a taktiež je možné ho hrať aj z minimálnej mzdy, ktorú by otec dosahoval ak by žil a pracoval na Slovensku.

19. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.